

TEHNIČKE UPUTE

IZLAGAČIMA, IZVOĐAČIMA RADOVA I OSTALIM SUDIONICIMA SAJMA

Ovim Uputama određuju se pravila ponašanja i sustav mjera za zaštitu osoba i imovine, kao i unapređenja pružanja usluga uređenja izložbenog prostora na Zagrebačkom velesajmu.

IZVEDBA IZLOŽBENOG PROSTORA

Pod uređenjem izložbenog prostora podrazumijeva se gradnja štandova koja uključuje i pojedine instalacije, postavljanje visećih rastera, reklamnih panoa, jarbola, šatora, kranskih dizalica i drugih jednostavnih konstrukcija koje služe u svrhu izlaganja na Zagrebačkom velesajmu – u daljnjem tekstu – izložbeni prostor.

Uređenje izložbenog prostora

(Usklađeno s Općim uvjetima izlaganja)

Radove na uređenju izložbenog prostora mogu izvoditi :

- Zagrebački velesajam, Odjel za projektiranje i izvedbu izložbenog prostora
- izlagač sam sa svojim osobljem
- izvođači registrirani za tu vrstu djelatnosti

Izlagač kojem Zagrebački velesajam uređuje izložbeni prostor, ne treba dostaviti projektnu dokumentaciju.

Najstrože se zabranjuje oštećivanje elemenata štand konstrukcije i zidnih panoa bušenjem i sličnim radnjama.

Izlagači koji koriste uređenje Zagrebačkog velesajma ne smiju oštećivati elemente štand konstrukcije i zidnih panoa bušenjem i sličnim radnjama. Ukoliko izlagač obiljepljuje štand elemente-panoe reklamnim materijalima, samoljepljivim folijama i slično, dužan je prvi dan po završetku sajma, očistiti elemente-panoe i vratiti štand materijal u prvobitno stanje. U protivnom izlagaču će biti fakturiran iznos potreban za nabavu novih elemenata-panoa po važećim nabavnim cijenama.

Gradnja i razgradnja izložbenog prostora

Konstrukcija mora udovoljavati obliku i normama za izgradnju izložbenih prostora te tehničkim i sigurnosnim propisima. Na zahtjev Zagrebačkog velesajma i/ili inspekcijskih službi, nadležnih za pojedinačna područja gradnje, izvođač je dužan predložiti ateste i dokumentaciju o licenci konstrukcije. Sve izložbene konstrukcije i izložci koji se montiraju u zatvorenom i naročito otvorenom prostoru moraju biti postavljeni na siguran način i ne smiju predstavljati opasnost za posjetitelje i izlagače. Nužno je da zadovoljavaju uvjete koji se odnose na mehaničku otpornost i stabilnost. Posebnu pozornost treba obratiti na šatore, razne dizalice, skele za rad i druge naprave postavljene na izložbenom prostoru.

Ukoliko je potrebno piljenje (iverica, drvo i slični materijali) u paviljonu ili na izlagačkom prostoru obavezno je korištenje strojeva za piljenje (cirkular i sl.) sa usisavačem. Navedeni radovi mogu se izvoditi i izvan paviljona, na mjestima predviđenim za piljenje na kojima je osiguran priključak el. energije. Informacija o lokacijama za piljenje biti će dodjeljivana uz ovjerenu tehničku dokumentaciju i dozvolu za rad.

Kod gradnje štandova od suhozidnih konstrukcija, kod završnih obrada (npr. brušenja zidova nakon gletanja) obvezno je korištenje strojeva opremljenih sustavom za usisavanje (zbog mogućeg onečišćenja okolnih izložbenih prostora).

Zavarivanje i brušenje brusilicama za metal nije dozvoljeno u prostorima Zagrebačkog velesajma. Iznimno za potrebe pojačanja konstrukcije štanda na 2-3 pozicije, na

izlagačkom prostoru, potrebno je ishoditi Odobrenje nadležnih službi Zagrebačkog velesajma. Uz Odobrenje, potrebno je od strane izvođača poduzeti sve mjere osiguranja protiv požara i zaštite na radu.

U cilju povećanja sigurnosti posjetitelja i radnog osoblja, Zagrebački velesajam će putem internih inspekcija organizirati vizualni nadzor nad gradnjom svih izložbenih prostora na Zagrebačkom velesajmu. Izlagači koji grade štandove u vlastitom aranžmanu dužni su prema osobnoj procjeni, a na svoj rizik i svoju odgovornost, organizirati nadzor nad gradnjom te primjenjivati propise o zaštiti na radu i protupožarnoj zaštiti.

Za sve eventualne nezgode koje mogu nastupiti iz nepridržavanja mjera iz Zakona o zaštiti na radu i Zakona o zaštiti od požara, izlagač snosi materijalnu i kaznenu odgovornost, kako prema ZV-u, tako i prema trećim osobama.

Na izložbenom prostoru nije dopušteno dodatno vješanje opreme na konstrukcije izložbenog prostora kao ni preinake koje nisu odobrene projektnom dokumentacijom.

Kod uređenja prostora izvođač treba koristiti materijale (tepih, dekorativno platno i sl.) koji imaju Certifikat o sporogorivosti (EN 13501-1, klase Cfl-s1). Certifikat je sastavni dio projektne dokumentacije. Zbog sigurnosti sudionika i posjetitelja na mjestima gdje je predviđeno (vitrine, police, pregrade, vrata i sl.), potrebno je ugrađivati kaljeno sigurnosno staklo.

Projektna dokumentacija za izgradnju izložbenog prostora

Projektna dokumentacija koja podrazumijeva skicu ili projekt treba biti izrađena u skladu s važećim zakonskim propisima i pravilima struke te ovjerena od strane stručnih službi Zagrebačkog velesajma.

Projektna dokumentacija se sastoji od:

- tehničkog opisa s opisom materijala ili konstrukcije koja će se koristiti u izvedbi
- položajnog nacrt (situacije) u paviljonu
- arhitektonskog projekta – potrebnih tlocrta, pogleda, aksonometrije ili perspektive
- dokaza o mehaničkoj otpornosti i stabilnosti
- tehničkih uputa za demontažu štanda na siguran način radi zaštite radnika i drugih osoba u paviljonu za vrijeme demontaže izložbenog prostora (za katni štand potreban je projekt demontaže štanda)
- elektroinstalacijskog projekta – čini ga tlocrt štanda s označenim položajem trošila (kružićem, kvadratićem ili drugom oznakom) i pojedinačno navedenoj snazi trošila
- potvrda o registraciji tvrtke ovlaštene za izvođenje opisanih radova, projektantu i odgovornoj osobi za izvedbu radova

OSOBITO će se obratiti pozornost da su projektom osigurani nesmetani pristupi svim hidrantima za zaštitu od požara, evakuacijskim putovima, instalacijskim šahtovima u podu ili na zidovima, da su reklamne površine odobrene i obračunate od Zagrebačkog velesajma te da ne smetaju ostalim izlagačima.

Napomena:

Stručna ili ovlaštena stručna osoba procjenjuje oblik i sadržaj projektne dokumentacije u odnosu na vrstu konstrukcije ili izložka koji se postavlja.

Odobrenje izgradnje izložbenog prostora

Zahtjev za "Dozvolu gradnje izložbenog prostora" **podnosi se na predviđenom obrascu. Po izdavanju "Odobrenja za izgradnju izložbenog prostora" na istom obrascu "IZJAVOM IZVOĐAČA RADOVA" potvrđuje se da je štand izveden u skladu s pravilima struke i Općim uvjetima izlaganja. Za vrijeme izvođenja radova "Odobrenje izgradnje" treba biti izvješeno na vidljivom mjestu na izložbenom prostoru. Isto će po završetku radova, a najkasnije 12 sati prije otvaranja sajma, preuzeti ovlaštene osobe Zagrebačkog velesajma.**

Odobrenje izgradnje izložbenog prostora izdaje se ukoliko su ispunjeni uvjeti za izdavanje odobrenja, odnosno ukoliko je dokumentacija cjelovita. Odobrenje se neće izdati u slijedećim slučajevima : kad je konstrukcija štanda izvan dopuštenih dimenzija izložbenog prostora ; ako je na bilo kojoj visini dio konstrukcije ili dio dekoracije prepreka evakuaciji ljudi ili prolazu interventnih vozila; ako težina izložaka

prelazi dopušteno opterećenje podnih podloga; ako se predviđa da će jačina buke prelaziti dopuštenu granicu od 65 decibela. Izvođač je dužan izgraditi izložbeni prostor/štanđ isključivo prema odobrenom projektu. Za svako odstupanje odgovornost snosi izvođač radova.

Napomena: Najstrože se zabranjuje oštećivanje paviljona (podova, stropova, zidova) po bilo kom osnovu.

Inspektori Zagrebačkog velesajma **kontrolirat će odobrenja za rad** izlagača i izvođača radova tijekom pripremnog perioda izgradnje štanđova, kako se ne bi dogodilo da radove na Zagrebačkom velesajmu izvode neovlaštene tvrtke.

Ukoliko se ustanovi da radove na štanđu izvode neovlaštene tvrtke i osobe, Zagrebački velesajam će obustaviti daljnje radove.

Ovjera dokumentacije

1. Tipiski štanđovi

Pod tipiskim štanđom se podrazumijeva štanđ koji kao građevne konstruktivne elemente koristi montažno-demontažne sustave tipa OCTANORM, MEROFORM, SYMA, MODUL, ALLUSET i tome sl.

Projektanu dokumentaciju treba izraditi stručna osoba (ing. arhitekture, ing. građevinarstva ili dipl. ing. arhitekture, dipl. ing. građevinarstva). U slučaju da se projekt odnosi na izgradnju štanđova za koje se koriste stanardni atestirani konstruktivni elementi, potrebno je priložiti dokaz o mehaničkoj otpornosti i stabilnosti koji sadržava ZAKLJUČAK koji konstatira da je izložbeni prostor stabilan i siguran za upotrebu. Dokumentacija treba biti ovjerena žigom i potpisana od strane **odgovorne i stručne** osobe tvrtke koja podnosi projekt na suglasnost.

U slučaju kad projektna dokumentacija sadrži elemente konstrukcije koji nisu standardni (nisu konstrukcije ili dijelovi konstrukcija tipskih štanđova), potrebno je priložiti dokaz o mehaničkoj otpornosti i stabilnosti. Isti treba biti izrađen i ovjeren od strane **ovlaštene** stručne osobe za kompletan štanđ.

2. Netipski štanđovi

Projektna dokumentacija treba biti izrađena od strane stručne ili **ovlaštene** stručne osobe (ing. arhitekture, ing. građevinarstva ili dipl. ing. arhitekture, dipl. ing. građevinarstva). Dokaz o mehaničkoj otpornosti i stabilnosti **mora biti izrađen i ovjeren od strane ovlaštene stručne osobe**. Dokaz o mehaničkoj otpornosti i stabilnosti treba sadržavati ZAKLJUČAK kojim se konsantira da je izložbeni prostor stabilan i siguran za upotrebu. Za buduće gradnje nije potrebna nova izrada projekta, ukoliko se radi o gradnji istog štanđa prema već prethodno potvrđenom projektu od strane Zagrebačkog velesajma.

3. Štanđovi na kat

U slučaju da se radi o zahvatu kojim se stvaraju nove korisne površine iznad postojećeg poda (katna konstrukcija – tipska i netipska), treba izraditi projekt koji je u skladu sa Zakonom o prostornom uređenju i gradnji od strane ovlaštenih stručnih osoba. Statičkim proračunom obvezno treba iskazati broj posjetitelja koji smiju boraviti na katu štanđa obzirom na opterećenje katne konstrukcije. Projekt treba sadržavati i separat projekta-demontaža štanđa. Za buduće gradnje nije potrebna nova izrada projekta, ukoliko se radi o gradnji istog štanđa prema već prethodno potvrđenom projektu od strane Zagrebačkog velesajma.

NAPOMENA:

Za sve jednostavne konstrukcije ili izložke koji nisu obuhvaćeni ovim Uputama, stručna ili ovlaštena stručna osoba izlagača procjenjuje oblik i sadržaj projektne dokumentacije u odnosu na vrstu konstrukcije ili izložka koji se postavlja, te istu dostavlja na ovjeru.

Bez dokaza o mehaničkoj otpornosti i stabilnosti neće biti moguće postaviti predmetne konstrukcije na izložbeni prostor.

Ovjera tehničke projektne dokumentacije i dobivanje ODOBRENJA ZA RAD obavlja se u Upravnoj zgradi Zagrebačkog velesajma, prizemlje.

BEZ ODGOVARAJUĆE POTVRDE O UPLATI NAJMA PROSTORA NEMOŽE SE DOBITI ODOBRENJE ZA RAD, NITI SE MOŽE POČETI S IZGRADNjom ŠTANDA.

Opća pravila izgradnje

Podne konstrukcije štandova

- visina poda nije regulirana, preporučena visina je 10 do 15 cm, uz uvjet pristupnosti podnim instalacijama i zadovoljenju stabilnosti
- za osobe s posebnim potrebama trebaju se postaviti pristupne rampe prema Pravilniku o osiguranju pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti
- na izložbenom prostoru min.: 1 kom

Paviljonski stupovi

- dozvoljena visina za oblačenje stupova: do 2,5 m (iznimke po odobrenju)

Gradnja, zidovi i urbanizam na prostoru

- maksimalna visina zidova: do 2,5 m
- Slobodni dijelovi i ograničenja za štandove:
- **položaj uz zid:** ledna konstrukcija položena uz zid visine do 5 m, širine prema gabaritima izložbenog prostora
  - **otočni štand:** štand konstrukcija položena centralno u prostoru štanda, najmanje 5 m od ruba izložbenog prostora max. visine do 2,5 m, po odobrenju i mogućnosti do 3,6 m
  - **štand sa dvije/tri strane otvoren:** ne stavljati štand konstrukciju rubno uz otvorene strane štanda
  - za oba tipa: udaljenost eksponata od ruba štanda najmanje 1 m
  - za oba tipa: udaljenost prvog konstruktivnog elementa od ruba štanda najmanje 0,5 m visine do maksimalno 1,3m

Vješanje rasvjete na konstrukcije paviljona

- Vješanje rasvjete: po odobrenju, mogućnost paviljonske konstrukcije uz priložen nacrt i statički izračun
- Rasvjeta i reflektori na stupovima: po odobrenju, mogućnost paviljonske konstrukcije uz priložen nacrt i statički izračun
- Samostojeća rasvjetna struktura: po odobrenju, mogućnost paviljonske konstrukcije uz priložen nacrt i statički izračun
- Podna učvršćenja: NISU DOZVOLJENA u konstrukciju poda paviljona

Vješanje elemenata na konstrukcije paviljona

- Maksimalna veličina i broj znaka/logotipa: po odobrenju prema priloženom projektu
- Maksimalna visina znaka: 3,5 m prema mogućnostima paviljona, iznimke po odobrenju
- Pričvršćenje na rasvjetnu strukturu: prema mogućnostima paviljona uz statički izračun
- Maksimalan broj znakova: nije reguliran
- Podno učvršćenje: NIJE DOZVOLJENO

PRIKLJUČCI I INSTALACIJE NA IZLOŽBENIM PROSTORIMA

Vodovodna i kanalizacijska instalacija

Zagrebački velesajam isključivo izvodi priključke za vodovodnu i kanalizacijsku instalaciju.

Sudoperi i druga oprema koja se priključuje na vodovodnu i kanalizacijsku mrežu ZV-a treba biti ispravna i ispitana kako ne bi nastale štete zbog izlivanja vode pri puštanju opreme u rad. Radnici Zagrebačkog velesajma ne popravljaju priključne elemente i opremu koja je vlasništvo izlagača prilikom priključivanja štandova na vodovodnu i kanalizacijsku mrežu ZV-a.

Električna energija

Mjesto predaje električne energije nalazi se na granici vlasništva osnovnih sredstava Zagrebačkog velesajma i električne opreme u vlasništvu korisnika radnog priključka.

Sve odgovornosti i obveze po osnovu instalirane električne opreme, kao i odgovornosti za eventualne štetne posljedice koje mogu nastati upotrebom predmetne opreme, razgraničene su na mjestu predaje električne energije.

- U pripremnom i raspremnom periodu sajma električna energija se uključuje u 7,00 sati, a isključuje u 19,00 sati, osim ako se iz potrebe za produženim radom pravovremenom narudžbom ne dogovori drugačije.
- Zagrebački velesajam u paviljonima i na otvorenim prostorima ima elektroenergetsku razdjelnu mrežu s gusto raspoređenim priključnim mjestima. Na mjestu priključka na mrežu napon je 230V/400V, frekvencije 50 Hz. Sustav mreže je izveden kao TN sustav odnosno TN-C/S u instalaciji.

Kod izvođenja elektroinstalacija treba se pridržavati sljedećih tehničkih uvjeta:

- Razvodni ormarić treba biti u zaštitnoj izvedbi, koja onemogućuje direktni dodir dijelova pod naponom. S vanjske strane trebaju biti smještene: glavna sklopka, posebno označena, s kojom se može isključiti cjelokupna instalacija, kao i sklopke rasvjete.
- Priključni kabel treba biti peterožilni, određenog presjeka (kvadrature), ovisno o instaliranoj snazi na štandu (3 fazna, neutralni-svijetloplave boje, zaštitni-zelene boje). Kabel treba dovesti do priključnog mjesta ZV-a.
- Priključno mjesto instalacije štanda, ako se nalazi u prostoru korištenja, treba biti uvijek slobodno i pristupačno.
- U cilju zaštite od požara i štetnih toplinskih djelovanja, reflektori se na izložbenim prostorima trebaju montirati na minimalnim udaljenostima od zapaljivih površina i to kako slijedi: reflektori 100W – 0.5 m; 300W – 0.8 m; 500W - 1 m.
- Svi električni uređaji koji se koriste na prostoru Zagrebačkog velesajma, a koji se prilikom uporabe zagrijavaju, trebaju biti udaljeni od površina koje ih okružuju na propisom predviđenoj udaljenosti.
- Zagrebački velesajam omogućuje priključenje snage do 10 kW na cjelokupnom prostoru. Snagu iznad 10 kW potrebno je posebno najaviti.
- **Obavezno je provesti zaštitu od indirektnog dodira napona zaštitnim uređajem diferencijalne struje (ZUDS - naziv. dif. struja $I_n = 0,03 A$).**
- Sve metalne mase po kojima se vode električne instalacije ili mogu doći u dodir s električnom energijom, potrebno je vidljivo uzemljiti posebnim vodičem najmanjeg presjeka od 6 mm² (Cu).
- Sve metalne objekte kao što su npr. kontejneri, kranske dizalice i sl., a imaju na sebi izvedena mjesta koja su predviđena za priključak odgovarajućeg uzemljenja, izlagač je dužan na odgovarajući način uzemljiti (spojiti) na uzemljenje koje odredi elektro služba Zagrebačkog velesajma.
- Strujni krugovi smiju se izvoditi jedino s kabelima s dvostrukom izolacijom (klasa II), a naročito treba obratiti pažnju da su vodovi opterećeni u skladu s važećim propisima i pravilima struke.
- Spojevi vodiča trebaju se izvoditi isključivo u priključnim i razvodnim kutijama u glavnom razvodnom ormariću ili u rasvjetnim armaturama.
- Svjetiljke koje su izvedene od elektro vodljivog materijala trebaju biti uzemljene.
- Svaki strujni krug treba imati nadstrujnu zaštitu.
- Sve utičnice instalacije štanda trebaju imati zaštitni kontakt.
- Strogo je zabranjena upotreba "krpanih" uložaka osigurača.
- Sigurnosne transformatore za halogenu rasvjetu staviti na nezapaljivu podlogu ili koristiti transformatore u metalnom kućištu.
- Prilikom izrade el. instalacija štanda potrebno je propisno i pravodobno ispuniti prijavnicu za priključak električnih instalacija u odjelu za elektroradove i telekomunikacije odnosno predati je

električaru Zagrebačkog velesajma prilikom priključivanja izložbenog prostora na elektro mrežu Zagrebačkog velesajma.

- Priključivanje na el. mrežu Zagrebačkog velesajma mogu vršiti isključivo električari Zagrebačkog velesajma i drugi djelatnici elektro struke koje Zagrebački velesajam angažira za izvođenje el. instalacija na Zagrebačkom velesajmu.
- Izložbeni prostori nisu mjesta sigurna za punjenje akumulatora te je punjenje automobilskih akumulatora zabranjeno na štandovima.
- Zagrebački velesajam ne preuzima odgovornost za el. instalacije i drugu opremu izložbenih automobila te se mjesto predaje el. energije za potrebe raznih signalizacija, rasvjeta automobila i sl. smatra svaka utičnica (230/400 V) u instalaciji štanda ako je Zagrebački velesajam izvodio el. instalacije.
- Prilikom pripremnih radova i održavanja sajma potrebno je pridržavati se pravila iz Zakona o zaštiti na radu, kao i pravila zaštite od požara i eksplozije iz Zakona o zaštiti od požara.

Zabranjeno je stavljati u pogon rotacione dijelove izložaka kao i rotacione strojeve čiji rotacioni dijelovi nisu na adekvatan način zaštićeni kako bi se spriječile povrede osoblja i posjetitelja.

Svi izložci koji se koriste u prezentacijama, a imaju rotacione dijelove, kao i rotacioni strojevi trebaju imati na dostupnom i vidljivom mjestu ugrađenu i označenu propisnu sigurnosnu sklopku za isključenje u slučaju nužde.

Izvođač elektroinstalacija dužan je upoznati korisnika štanda ili drugog prostora na Zagrebačkom velesajmu o položaju sklopke za isključivanje u slučaju nužde, demonstrirati djelovanje i obučiti predstavnika korisnika instalirane opreme.

Telekomunikacije

Pristup elektroničkoj telekomunikacijskoj mreži i uslugama (telefon, priključak na računalnu mrežu Zagrebačkog velesajma ADSL itd.) potrebno je unaprijed naručiti. Priključenje terminalne opreme rade isključivo tehničari Odjela za telekomunikacije Zagrebačkog velesajma i drugi tehničari koje Zagrebački velesajam angažira za izvođenje TK instalacija na Zagrebačkom velesajmu.

Privremenu elektroničku komunikacijsku mrežu unutar prostora za izlaganje izlagač sam izvodi prema pravilima službe provodeći mjere zaštite na radu, zaštite od požara prema važećim propisima (Zakon o gradnji, Zakon o zaštiti na radu i Zakon o zaštiti od požara). Tom prilikom potrebno je potpisati zaključnicu, odnosno revers za terminalnu opremu (telefon, NT, ADSL modem i sl.).

OSIGURANJE I ČUVANJE IZL. PROSTORA, IZLOŽAKA, OPREME I DRUGE IMOVINE

Izlagači/izvođači mogu za vrijeme pripreme, trajanja i raspremanja sajma osigurati na izložbenom prostoru svoje izložke, opremu i drugu imovinu preko osiguravajućeg društva u zemlji ili inozemstvu.

Za neizvršeno osiguranje izložaka, opreme i druge imovine, u slučaju nastale štete (krađe, oštećenja i sl.) za vrijeme pripreme, trajanja i raspremanja sajma Zagrebački velesajam ne preuzima odgovornost, već sva odgovornost i nastala šteta ide na teret izlagača/izvođača.

Za vrijeme radnog vremena sajma, tijekom pripreme, trajanja i raspremanja, svaki slučaj nastanka štete (krađu, oštećenje i sl.) izlagači su dužni u najkraćem roku prijaviti Odjelu za tjelesno tehničku zaštitu Zagrebačkog velesajma, paviljon 25, tel: 6503-400, 6503-460 ili kućni 2400 i 2460 i Policijskoj postaji Novi Zagreb, Remetinečki gaj 1, tel: 01/6141-455.

Nakon završetka sajma izlagači/izvođači radova su dužni u vremenu predviđenom za raspremanje, otpremiti iz izložbenog prostora sve izložke, opremu i druge predmete koji su se koristili tijekom trajanja sajma. Po otpremanju izložaka i opreme izlagači/izvođači radova su dužni očistiti svoj izlagački prostor od svih predmeta i materijala koje su koristili za dekoraciju i uređenje.

Mjere zaštite od požara

Bez suglasnosti Zagrebačkog velesajma izlagačima, izvođačima radova i ostalim sudionicima nije dopuštena upotreba plina, plinskih trošila, boca pod pritiskom i otvorenog plamena u svrhu demonstracije, zagrijavanja prostora i kuhanja. Zabranjeno je izlaganje, korištenje, skladištenje i stavljanje u promet lako zapaljivih i eksplozivnih materijala i roba.

Izlagači i izvođači štandova dužni su osigurati nesmetani pristup vatrogasnim sredstvima i opremi.

U slučaju nastanka požara treba odmah pristupiti gašenju ručnim vatrogasnim aparatima, pozvati Vatrogasnu postrojbu Zagreba na direktni telefon 193 te obavijestiti Odjel TTZ ZV-a na direktni tel: 01/6503-400, 6503-460, odnosno preko kućne linije ZV-a 2400 ili 2460.

Propisi o sigurnosti

- Regulirani Zakonom i propisima
- Oznaka izlaza za slučaj opasnosti: DA, u zatvorenim područjima štanda, uredima i spremištima
- Omogućen pristup svim instalacijama i infrastrukturi na izložbenom prostoru
- Omogućen nesmetan prolaz protupožarnim/paničnim putovima i izlazima te pristup vatrogasnoj tehnici

ČISTOĆA

Zagrebački velesajam organizira za vrijeme trajanja sajma svakodnevno čišćenje paviljona.

Izlagači su dužni svoj komunalni otpad odlagati u za to predviđene posude (kontejnere) koji se nalaze ispred ulaza u paviljone, a ambalažu od boja i lakova, pet ambalažu, metalni otpad, papir, i staklo u za to predviđene i označene posude.

Otpad koji nastaje kod izgradnje i demontaže štandova (iverica, knauf, tepisi i sl.) izlagači ili izvođači radova dužni su odvesti sa prostora sajma ili će to obaviti Zagrebački velesajam na njihov trošak